

žival stegne, kedar teče v trabu. To je pač pri tem glavno.

Da dobi žival dovolj krme in breja kobilica tečne, na to ima gospodar v tem času še posebej skrb. Mladič je namreč v njej že precej velik, zato potrebuje že sam reje in za nj ter za se jemlje je kobilica v svoji krmi. Ker ji pa mladič napolnjuje zadnjo stran života in še jo tišči tudi na prednji strani na pljučih in srci, zato kobilica nima več prostora za veliko krme, le-ta mora torej taka biti, da ne potrebuje veliko prostora, pa je vendar tečna in taka krma je v prvi vrsti — oves. Ne odreci ji ga tedaj v tem času, to še izlasti za to ne, ker si mora žival sama delati toploto in to le more, ako ima nje želodec česa za prekuho.

Žrebeta, ki bodo ali so že leta dni stari, imajo tudi rada ovsa, kajti treba jim je snovi za kosti. Čem bolja je njih hrana, tem močnije jim raste okostje.

Ako se konj v zimí vprega, mora dobiti ostre podkve; najbolje so take, pri katerih se dajo zobje odviti in zameniti v hlevu z navadnimi, ki niso ostri. Ostrih ni varno puščati živali, ako stoji v hlevu, kajti če že druga ne, rani se lahko žival, kedar leže ali vstane.

Če ni veliko dela, popravlja pa se naj vprega, namaže jermenje in sploh se naj vse v red spravi, kar je pri vozovih ali pri homotih potrebno popravila.

Sejmovi. Dne 11. januarija na Planini in v Poličanah (za svinje). Dne 13. januarija pri Novi cerkvi in v Šmarji. Dne 14. januarija pri sv. Filipu v Kozjanskem okraju. Dne 15. januarija v Imenem (za svinje) in dne 16. istotako na Bregu v Ptuj.

Dopisi.

Od sv. Križa pri Mariboru. (Bralno društvo.) Kolikor zmore trdna volja in navdušenje s celo skromnimi močmi, pokazalo se je sijajno znova pri nas na Štefanovo. Bralno društvo je imelo svoj občni shod in o tej priliki je svojim udom in drugim prijateljem priredilo veselico. No ljudij je kar privrelo. Domači naši fantje so nas kaj prijetno iznenadili s petjem; kajti nikdo ni hotel verjeti, da bi se utegnili kmetska grla v tako kratkem času priučiti toliko lepim pesmam; ali „fant iz fare“ je z neumorno svojo stanovitnostjo vse težave premagal. Petje se je vrstilo s podukom. G. S. nam je naslikal v kratkih potezah prežalostno zgodovino Slovanov, zlasti grozno osodo naših prednikov na Nemškem. Narisal nam je živo, kako da so do čistega izginili iz dežel, kjer zapoveduje sedaj mogočna Nemčija. Čuli smo, kako okrutno je Nemeč zatiral in ponemčeval Slovana, kako je slednji Slovenec izginil iz

Gornjega Štajarja, da ondi ni ostalo o našem narodu drugega sleda, kakor imena gorá, rek, vasi in mest. Do Slovenskih goric so nas potisnili Nemci, a še tu nam je nadaljevati boj za naš obstanek, ker nas hočeta uničiti, „šilverein“ in „Südmark — Bismark.“ Ali te zemlje, katero je močilo tisoč in tisoč Slovencev s krvjo svojo in solzami, ne damo si vzeti nikakor in nikoli ne. Bojevati se hočemo in tudi zmagati s tem, da bomo narod značajan, delaven in varčen. — Po tem je kajlepo prednašal kmetski fant Ant. Hauptman v srce segajočo pesem Gregorčičevo; „Na potujčenej zemlji“, in Anka Tojzeljnova milo Gorazdovo: „Anka.“ — Gosp. Svetoslav Hauptman razlagal nam je jako umevno in natančno, kako se je treba braniti novega sovražnika naših vinogradov, to je, strupene vose. Kazal je dejanski, kako je škropiti, in kolik razloček je med vinom, ki je priraslo v vinogradu, v katerem niso škropili in med onim, kjer so škropili: zadnje je pitno, prvo pa prazno, rekli bi, samo voda. Žalibog, da smo se prepričali, da bode treba škropiti vinogradu, če hoče za svoj pridelek kaj dobiti. Res stane to delo nekoliko truda in denarja, vendar je to nezatno v razmerji s škodo, katero imamo, če nam uniči strupena rosa vinograde. Presrčna hvala odboru, da nam je pripravil tako zares prijetno in pôdučno zabavo; to ni bila plesna veselica, temveč to je bila šola in takšne bi morale na kmetih biti vse; potlej bodo naša društva kaj koristila; in če se kmetsko ljudstvo zavaja po gostem v zapravljenost, nepotrebne stroške in dostikrat v druge, grde vavade.

Od sv. Andraža v Leskovci. Minolo nedeljo popoldne pripeljal se je g. Balon iz Ptuja vsled prošnje okrajnega zastopa, da je zbranim gospodarjem in posestnikom vinogradov razložil, kako jim bode postopati proti peronospori ali strupeni rosi, ki mori in uničuje gorice. Ker minolega leta v celi župniji nobeden posestnik razun gospoda župnika Vodušeka ni gorice škropil in še celo mestjani so to opustili, niso imeli župljani dosti prilike opazovati, da je tam listje ves čas lepo zeleno ostalo, kjer so trte škropili, da je grozdje dozorelo in je dalo dobro kapljo, med tem, ko so oni posestniki, ki niso škropili, dobili le malo neke kiseline, ki ni za rabo, ni seveda prodati. Tam, kjer niso škropili, tudi les ni dozorel in to leto bode tu trta še menja sadú prinesla. G. Balon razložil je ljudem, koliko vitrijola in apna se potrebuje na polovnjak vode, koliko se more s polovnjakom vode poškopiti in koliko priprava stane. Dozdaj so nekateri posestniki mislili, da stane vitrijol in apno, kar ga je potrebno za en oral, 40 gld. do 67, da tedaj stroškov ne morejo zmagati. Iz računa g. Balona so se prepričali, da ni res, da stroški

dosti manjši. Dalje je g. Balon zbranim tudi razložil, kake škropilnice se navadno rabijo, kaj posamezna stane in katere se morejo in smejo priporočati. Eno, kakor njih izdeluje v Ptujih g. Planinšek, je zbranim posestnikom tudi pokazal in njim je razložil, zakaj je ta vsega priporočila vredna. G. dr. Jurtela priporočal je zbranim, da si že zdaj naročijo vitrijol, ker bode pozneje dražji, mogoče pa je, da ga ne bode dobiti za nobeno ceno, kakor ga je že lani zmenjkalo; priporoča, da si več in premožnejši posestniki sami nakupijo škropilnice, in si njih naročijo že zdaj, revnejši pa da se naj združijo. Ker je g. Balon obljubil, da bode „Weinbauverein“ posestnike in občine podpiral pri nakupu vitrijola, ker bode po obljubi g. dr. Jurtele okrajni zastop tisto storil gledé strojev ali mašin, ker so g. župnik Vodušek tudi obljubili svojo pomoč občinam in posestnikom, upati je, da se bode to leto začela strupena rosa ali peronospora preganjati po vseh vinogradih Leskovške fare. V to pomozi Bog! —

Iz Ormoške okolice. (Čitalnica.) Naša čitalnica v Ormoži služi že pet let tukajšnjim rodoljubom kot zbirališče; to ima ostati in želeti je, da pridobi čedalje več udov in tako zadostuje svojemu namenu od leta do leta bolje in uspešneje. Precejšnil število udov že šteje in dosti še bi jih lahko pristopilo. Zatoraj Vas opozorim, dragi rojaki in narodni kmetje, na občni zbor le te čitalnice, ki bo v nedeljo, dne 12. januarija ob $\frac{1}{2}$ 4 uri v društveni sobi v Ormoži; takrat lahko pristopite k temu društvu, ker se bodo vsprejemali tudi novi udi, kakor stoji na dnevnem redu. Društvenina znaša za zunanje ude na leto 1 gld. To je mala svota, pa bode veliko koristila naši čitalnici, kakor tudi vam; kdor za svoj narod kaj žrtvuje, tisti pokaže, da je njegov ljubitelj in iskreni domoljub in rojak. Tedaj na svidanje! Čitalničar.

Iz Laškega trga. (Marsikaj.) Pri nas je sedaj v zimskem času vse jako mirno in vsakdanje; kajti gospoda in gostje, katerih pride sicer vsako leto manj v Laške toplice, so nas že davno zapustili in se vrnili vsak na svoj dom, če že ne okrepčani po dobrodejnih kopelih, pa vsaj do dobrega olajšani na žepih; za to skrbi namreč že sedanji posestnik toplic. Pa dragi bralec, ko se morebiti pelješ po železnici tukaj mimo, opazuješ tu vladajočo tihoto, jako se motiš, ako misliš, da je v prijaznem Laškem trgu tudi res vse tako mirno, kakor se ti dozdeva. Žalibog, da ne! Kajti tukaj imajo tako imenovani Nemci društvo pod imenom „Fortschritt“; le to sicer ne šteje mnogo udov, pa naročijo si jih iz Celja, kadar imajo zborovanje. Samo na sebi je to društvo pač smešno in človek bi mislil, da ni vredno,

da se o njem kaj omeni: pa kar se je tukaj v zadnjih dneh minolega leta dogodilo, vredno je vendar, da svet o tem izve in spozna nekatere osebe tudi od te strani. To društvo, katerega načelnik in predsednik je nekdanji barvarski pomočnik in sedanji župan v Laškem trgu, je imelo pred nekaj dnevi svoje zborovanje, h kateremu so razun nekaj zagrizencev iz Celja še tudi komisarja g. Tax-a povabili. Da je imenovan načelnik, kateri si je vso svojo modrost iz tetke „Tagespošte“, katero on na stroške trške občine vsaki dan bere, nasrkal in jo še vedno srka, strašen zagrizenec vsega, kar je slovensko in slovansko, tega pač ni treba še posebno omenjati; razumljivo je toraj, da mu je vsaka slovenska beseda trn v peti, ter da uraduje le nemški, napis nad občinsko hišo* je sicer ponovljen, a samo v nemškem jeziku in obč. sluga mora po trgu le v nemškem jeziku oklicevati. (Konec prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Od sobote sem se pogaja nekaj nemških in českih veljakov na Dunaji za to, da se odpravi sedanji razpor med njimi, ki se čuti sicer najbolj v dež. zboru v Pragi pa sega tudi v drž. zbor na Dunaji in še dalje. Razprave vodi v tem zboru grof Taaffe in dokler se ne sklene, ne sme se o njem ničesar naznaniti. Vled tega nam bode pačakati, da se zbor sklene in upajmo, da bode srečen v svojem sklepanju. — Nekdanji predsednik v avstrijskem ministerstvu, knez Karol Auersperg je umrl v Pragi in nemška, liberalna stranka izgubi v njem moža velike veljave. — Da so slov. odpadniki najhujši nasprotniki slov. ljudstvu, to nam kaže tudi društvo „Südmark“ v Gradci; njemu je na čelu neki dr. Derschatta, mož je po imenu in pokolenju svojem — Slovenec. Taki so vam vsi odpadniki! — Štajarski dež. zbor je znižal dež. priklade za $\frac{3}{10}$, zato pa je mestni zastop v Gradci jih brž za $\frac{3}{10}$ nategnil. No nam je lahko oboje prav. — Na Koroškem še nemški liberalci vedno lové zastope slov. občin za to, naj bi se izrekli za nemške ljudske šole in žal, da jim še zmerom sem ter tje kateri obsesti na limanicah. Tako v novem času bojda tudi obč. zastop v Žitari vesi. — Slov. telovadno društvo v Ljubljani, „Sokol“ je imelo lani 1844 gold. dohodkov, vendar pa mu je za 448 gold. jih bilo premalo; njegova 25-letnica mu je pač veliko stroškov prizadjala — Hripa se je na Kranjskem že tudi kmetov lotila, po nekaterih krajih so zavoljo nje že tudi šole zaprli, umrl pa še za-njo ondi ni nihče. — V Gorici ni prišlo do sprave med možji, ki stojé za „Sočo“ in „Novo Sočo“ in to obžaljuje vsak rodoljub, kajti težko, če bode iz tega prepira